



סדנתון

שבת פרשת משפטים

הדלקת נרות: 16:43 יציאת השבת: 17:45

חדש בטבע

כלנית

השבוע אפשר כבר לראות פרחים. אפשר כבר לראות רקפות ועיריות, וגם התחילו לפרח הכלניות.

בדרך כלל אנחנו מצירים עליה בצורה כזאת:

יש עליים עם צורה אחרת. הם נראים כאלו מישהו גזר אותם עם מספרים. לכן קוראים להם "עלה גזור".

לכלנית יש עליים גזורים.



עלה
רגיל



עלה גזור -
העלה נראה
כאילו גזרו אותה.

על הגבעול של הכלנית יש פרח. מתחת לפרח יש עליים שעוטפים אותו. לעלים האלו קוראים "עלי גביע". לכלנית יש עלי גביע גזורים.

לעלים של הפרח קוראים עלי כותרת. לכלנית שפורחת בגבעות יש עלי כותרת אדמים. באמצע הפרח יש עגול בצבע שחר-כחול. אם מלטפים בעדינות את עלי הכותרת של הכלנית מרגישים כאלו מלטפים בד קטיפה.

הכלניות באזור שלנו אדמות אבל באזורים אחרים של הארץ יש כלניות לבנות, וירדות סגולות וכחולות.



כתבות תלמידים

הסכמי ארטמיס / כתבה מאת צורי אפל

בשבוע שעבר חתמה ישראל על הסכם ארטמיס. ההסכם הוא הסכם בין לאמי. מה זה הסכם בין לאמי? הסכם בין לאמי זה הסכם של כמה מדינות בנושא מסוים. הסכם 'ארטמיס' הוא הסכם על שתוף פעולה לחקר החלל. כבר בנוסוי הקרוב תשתתף המצאה ישראלית - חליפת מגן מפני קרינת חלל. מה פרוש השם 'ארטמיס'? ארטמיס היא אלה מהמיתולוגיה היוונית. היוונים הקדומים האמינו שארטמיס היא אלת הירח. הפעם האחרונה שאסטרונואוט אמריקני דרך על הירח הייתה ב-1972. מטרה של הפרויקט היא שבעוד כמה שנים תלך על הירח בפעם הראשונה אסטרונווטית.

אלעי מגלה ארצות:

מדי פעם אכתב כאן בסדנתון על ארצות שונות שמעניינות אותי. היזם רציתי לכתב על שוויץ. מדינות שכנות-אוסטריה, גרמניה, צרפת ואיטליה. דגל- הדגל של שווייץ צלב לבן וברקע אדם. שפות- אם נסע לשווייץ נשמע את השווייצרים מדברים בגרמנית, צרפתית ואיטלקית. עיר בירה-עיר הבירה של שווייץ היא ברן. מקומות מפורסמים- בשווייץ יש רכס הרים גבוה ומשלג-הרי האלפים. בנימה אישית-לא הייתי מעניין לנסות סקי באלפים גם כי קר וגם כי אני יכול לפל.

ספרד

מדינות שכנות-צרפת פורטוגל. מעבר לים התיכון-מרוקו ואלג'יריה. דגל- הדגל של ספרד מרכב מהצבעים צהב ושני פסים אדמים ועליו סמל ספרד. שפות- השפה הספרדית היא השפה הרשמית. בנוסף השפה הקטלנית ובאסקית. עיר בירה-עיר הבירה של ספרד היא מדריד. תרבות-בספרד המציאו את מוזיקת הפלמנקו ורקוד הפלמנקו. מטדור- אדם שמתגרה בשור עם סדין אדם. כששור רואה צבע אדם הוא עצבני. בנימה אישית- הייתי רוצה להופיע עם גיטרה ספרדית.

כתבות תלמידים

המשך ספור העליה שלי לארץ ישראל.

בשבוע שעבר ספרתי לכם את ההתחלה של הספור איך עליתי לארץ ישראל, ועכשיו אני אמשך:

לפני שננסענו לבקור בארץ ישראל אח שלי ואבא שלי כתבו פתקים לשים בכתל, לאבא שלי היה פתק ממש קטן והוא כתב עליו בשני הצדדים. זה היה מצחיק.

אחרי הבקור של שבוע בארץ ישראל, אני ואמא חזרנו לדרום אפריקה ואמא שלי אמרה: "את יכולה לספר לכלם שאנחנו עולים". קמתי במועדון, וכלם שאלו אותי "לאיפה את הולכת? לאיפה את הולכת?", הם היו ממש מפתעים ובהתחלה לא ידעתי בדיוק לאן, אבל אחרי קצת זמן אבא ואמא אמרו לי שניעבר לבית שמש. היו לנו 2 כלבים בדרום אפריקה ואבא שלי אמר שרק אחד יוכל לבוא אתנו. כשאח שלי, משה, אמר לי שצריך להביא את אחד הכלבים שקוראים לו "זריזו" למישהו אחר, אני בכיתי הרבה זמן. אבל ידעתי שבגלל שהוא ממש זקן הוא לא יכול לבוא אתנו במטוס. הוא שמן וזקן וזה היה לו קשה. הכלבה השניה - קראים לה לילי, באה אתנו. אבל בשביל לבוא, היא היתה צריכה הרבה בדיקות.

אנחנו מכרנו את הבית שלנו, אבל מי שקנה אותו עבר מהר מאוד. הלכנו לבית של סבתא וסבא (ע"ה) עד התאריך של הטיסה שלנו.

כדאי לכם לחכות עד שבוע הבא, כי יש משהו מיוחד בסוף הספור.





חדשות ארץ ועולם



ירד שלג בהרים.

השבוע ביום רביעי בלילה ירד שלג בהרים.

מאיפה הגיע השלג?

בשבוע האחרון יש סופת חרף גדולה באזור הים התיכון. הסופה מביאה אתה עננים ואויר קר מאוד. הסופה עוברת ממקום למקום. לפני כמה ימים היא הייתה בטורקיה. בטורקיה היה קר מאוד. בטורקיה ירד הרבה מאוד שלג. היה כל כך קר שהיו חיות שקפאו תוך כדי הליכה. התפרסמו תמונות שלהם בעולם.

הסופה זזה לכוון ישראל. ביום רביעי בערב היא הגיעה לישראל. בבקר של יום רביעי עוד לא ירד בכלל גשם. לא היה מאוד קר. השמים היו בלי עננים. בצהריים הסופה הגיעה. פתאום היה קר בחוץ. העננים הגיעו. התחיל לרדת גשם. בהרים התחיל לרדת שלג.

למה ירד שלג רק בהרים?

השלג נוצר בעננים קרים מאוד. כאשר פתיתי השלג גדלים מספיק הם נופלים מהעננים לאדמה. אם האויר חם הם נמסים באויר. עד שהם מגיעים לאדמה הם הופכים להיות סתם גשם. אם האויר קר השלג מצליח להגיע לאדמה. אז אנחנו רואים את השלג יורד.

בדרך כלל קר יותר בהרים. הסופה הביאה אתה עננים עם שלג. בהרים היה מספיק קר. השלג ירד מהעננים והצליח להגיע לאדמה.

במקומות נמוכים האויר היה חם יותר. השלג ירד מהעננים. באויר הוא הפשיר והפך להיות סתם גשם.

אם מספיק קר באויר, ויורד מספיק שלג, השלג מצליח להערים על האדמה בלי להנמס. השלג מכסה את האדמה והצמחים. זה מראה מיחד מאוד. השבוע ירד מספיק שלג. היה גם מספיק קר. השלג הגיע לגבה של בערך 20 סנטימטר בירושלים. יש מדינות שמאוד רגילות לשלג. השלג בכלל לא מפריע לחיים. יש מפלסות ששומרות על הכבישים פתוחים. אנשים יודעים איך לנהג בשלג. יש למכוניות גלגלים מיוחדים לשלג. בתי הספר ממשיכים לפעל.

בישראל לא רגילים לשלג. זה מאוד נדיר. לכן אנשים מאוד שמחים בשלג. אבל בגלל זה השלג גם מפריע לחיים. הכבישים נסגרים. אי אפשר לנסע בהם כמה שעות. בתי הספר סגורים. זה הופך להיות יום של חג. חג השלג. חג שחוגגים רק בהרים.



חדשות ארץ ועולם

רעידת אדמה בישראל .

השבוע היו בישראל כמה רעידות אדמה .

מה גורם לרעידות אדמה?

רגילים לחשב על כדור הארץ בתור גוש סלע גדול. אבל זה קצת יותר מסבך. כדור הארץ מרכב מהרבה חתיכות סלע. לחתיכות סלע האלה קוראים לוחות. **לוחות טקטוניים**. הלוחות האלה מנחים על המגמה. המגמה היא נוזלית. היא לא נשארת במקום. המגמה מזיזה את הלוחות האלה. לפעמים הלוחות נתקעים אחד בשני. הם דוחפים אחד את השני. הם דוחפים מאוד חזק. הם גורמים לקצוות שלהם להתרומם. ככה נוצרים הרים. ככה גם נוצר הר הקרמון. לפעמים לוח אחד מפריע ללוח אחר לזוז. הלוח דוחף ודוחף. לפעמים הדחיפה של הלוחות גורמת לרגע שבו האדמה רועדת .

האדמה לפעמים רועדת רעידה חלשה. זה ממש לא נורא. מרגישים קצת רעד .

לפעמים האדמה רועדת הרבה. זה עושה הרבה נזק. בתים יכולים לההרס, כבישים יכולים להסדק, ועוד הרבה דברים .

איך יודעים אם רעידת אדמה חזקה?

החוקרים המציאו מכשיר מיוחד שמודד את הרעידה של האדמה. קוראים למכשיר ססמוגרף. יש הרבה מכשירים כאלה בארץ. הם בודקים אם האדמה רועדת. הם בודקים כמה חזק האדמה רועדת. הם בודקים עד כמה רחוק הרעידה משפיעה .

הם נותנים לכל רעידה ציון לפי החזק שלה. זה ציונים מבלבלים. זה לא כמו ציון רגיל. אנחנו רגילים שאם משהוא חזק פי 2 הציון שלו הוא פי 2. בציונים של רעידות אדמה כל עליה של מספר מספרת לנו שהרעידה חזרה פי 2. רעידה בציון 5 חזקה פי 2 מרעידה בציון 4 .

הרעידות בארץ היו באזור בית שאן. בית שאן זה בעמק הירדן. בעמק הירדן יש מפגש של שני לוחות טקטוניים. זה הגיוני שיהיה שם רעידות אדמה .

הרעידות בארץ לא היו חזקות. הם קבלו ציון של פחות מ 4. זה רעידה שאפשר להרגיש, אבל היא בכלל לא מזיקה. אחרי הרעידה הראשונה היו עוד רעידות קטנות יותר. אותם בקושי היה אפשר להרגיש .

מה עושים כשיש רעידת אדמה?

במדינת ישראל, דואגים שאנשים ידעו על רעידות אדמה. אם תהיה רעידת אדמה חזקה תהיה אזעקה. באזעקה יגידו שיש רעידת אדמה. כשיש רעידת אדמה צריך להזהר מדברים נופלים. אם אפשר יוצאים לשטח פתוח. אם נמצאים בתוך מבנה נכנסים לממ"ד. אם אין ממ"ד נכנסים מתחת לשלחן, בשביל שלא יפלו דברים על הראש .



חדשות ארץ ועולם

נגמרים הבידודים בבתי הספר .

בשבועות האחרונים בבתי הספר היה מאוד קשה. הרבה ילדים נדבקו בקורונה. הילדים שלא התחסנו ולא נדבקו בקורונה, היו כמעט כל הזמן בבידוד. זה היה מאוד קשה. אבל ביום חמישי השבוע השתנו תקנות האומיקרון.

בשנה וחצי האחרונות נסו לעצר את וירוס הקורונה. לא רצו שחולים ידביקו אנשים אחרים. מי שהיה חולה נשאר בבית. אבל בקורונה יש אנשים שנדבקו ולא מרגישים את זה. הם עדין יכולים להדביק אנשים אחרים. כדי שלא ידבקו הרבה אנשים, הממשלה החליטה על בידודים .

כל מי שפגש חולה והיה יכול להדבק נכנס לבידוד. במשך כמה ימים הוא לא פוגש אנשים אחרים. בימים האלה אפשר לבדק אם הוא נדבק או לא. ככה לא נדבקו הרבה אנשים .

בשנה וחצי האחרונים היו הרבה שנויים בחקים של הבידודים. השבוע בטלו את הבידוד בבתי ספר ובגנים .

למה שנו את החקים?

בחדשים האחרונים יש זן חדש של קורונה. השם שלו הוא אומיקרון. האומיקרון מדביק הרבה יותר אנשים. האומיקרון פחות מסכן. המון אנשים נדבקו באומיקרון. כל הזמן פוגשים חולים חדשים. הילדים נמצאים בבידוד כמעט כל הזמן. הם לא לומדים. הם לא פוגשים חברים. הם מאוד נפגעים .

הבידוד בא להגן על אנשים. קוראים לזה **אמצעי זהירות**. לכל אמצעי זהירות יש מחיר. הוא מפריע לחיים. לפני שקובעים אמצעי זהירות יש לשאול: האם אמצעי הזהירות יותר עוזר או יותר מפריע? הממשלה שואלת את השאלה הזו כל הזמן .

הממשלה שאלה את השאלה הזו. התשובה הייתה:

האומיקרון פחות מסכן.

הילדים מאוד נפגעים .

בידוד לילדים עכשו הוא מזיק .

בגלל זה החליטו לבטל את הבידודים בבתי ספר וגנים .

הממשלה עוד מתלבטת האם אנשים אחרים צריכים בידוד. אולי בהמשך יבטלו את הבידוד לכלם .

איזה אמצעי זהירות ישאר?

בידודים לא יהיו. אבל עדין יעשו בדיקות. פעמים בשבוע הילדים יעשו בדיקה בבית. אם הם נדבקו הם ישארו בבית כמה ימים. אם הם לא נדבקו הם יבואו לבית הספר.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ

חומשי: בראשית שמות ויקרא במדבר דברים

פרשה:

שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים ותרומה תצוה כי תשא ויקהל פקודי

פרשת משפטים

בְּפִרְשַׁת מִשְׁפָּטִים כְּתוּבִים הַרְבֵּה חֻקִּים שֶׁה' נָתַן לְעַם יִשְׂרָאֵל. הַחֻקִּים הָאֵלֶּה קוֹבְעִים אִיךָ צָרִיךְ לְהִתְנַהֵג אַחַד אֶל הַשָּׁנִי. בְּפִרְשָׁה מְדַבֵּר עַל הַרְבֵּה נוֹשְׂאִים. נִלְמַד עַל שְׁנֵי נוֹשְׂאִים:

1. לְהִתְיַחֵס יָפֵה לְגַר לִיְתוֹם וְלֹאֲלֻמְנָה

הָעֵנִי, הַגֵּר, הַיְתוֹם וְהֹאֲלֻמְנָה הֵם חֻלְשִׁים. אֵין לָהֶם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה חֻזְקִים שְׂיִגְנוּ עֲלֵיהֶם. קָל לְפַגַּע בָּהֶם. עֲבוּדַת הַפֶּרֶךְ שִׁבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ בְּמִצְרַיִם הֵיטָה יְכוּלָה לְהַפְּךָ אוֹתָם לְאֶכְזָרִיִּים. הֵם הָיוּ יְכוּלִים לֹאמֹר: "כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ סָבְלָנוּ כְּשֶׁהָיִינוּ חֻלְשִׁים בְּמִצְרַיִם, כִּי גַם הַגֵּרִים וְהַחֻלְשִׁים שֶׁנִּמְצְאִים אֵתָנוּ יִסְבְּלוּ". ה' לֹא מְרַשָּׁה הַתְּנַהּגוֹת כְּזֹאת. ה' מְצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדַאֵג לְחֻלְשִׁים. בְּפִרְשָׁה שֶׁלָנוּ יֵשׁ כַּמָּה מְצֻוֹת לְטוֹבַת הַגֵּר הַיְתוֹם וְהֹאֲלֻמְנָה.

אִם אַתֶּם קוֹרְאִים אֶת הַפֶּרֶשָׁה- נִסּוּ לְמַצֵּא חֻקִּים שְׁעוֹזְרִים לְגַר לִיְתוֹם וְלֹאֲלֻמְנָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט הוֹגֵן

בְּפִרְשַׁת מִשְׁפָּטִים יֵשׁ כַּמָּה חֻקִּים עַל מִשְׁפָּט הוֹגֵן. מָה זֶה מִשְׁפָּט הוֹגֵן? לְפַעֲמִים אֲנֻשִׁים לֹא מִסְכִּימִים אַחַד עִם הַשָּׁנִי. הֵם יְכוּלִים לְרִיב לְקַלֵּל אוֹ לְהַרְגֵּ אַחַד אֶת הַשָּׁנִי. הַדֶּרֶךְ הַמְּסֻדָּרֵת לְפָתוֹר בְּעִיּוֹת כְּאֵלֶּה הִיא לְלַכֵּת לְבֵית הַמִּשְׁפָּט וְלִתֵּת לְשׁוֹפְטִים לְהַחְלִיט.

בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בְּמִשְׁפָּט יֵשׁ: בְּעֵלֵי דִין, עֵדִים שׁוֹפְטִים

הַשׁוֹפְטִים מַחְלִיטִים לְפִי הַחֻק. ה' נָתַן לָנוּ חֻקִּים שֶׁקוֹבְעִים מָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּכָל מִקְרָה.

כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְדִין צָדֵק צָרִיךְ לְנַהֵל מִשְׁפָּט הוֹגֵן:

בְּעֵלֵי הַדִּין צָרִיכִים לֹאמֹר אֶת הָאֱמֶת.

הַעֲדִים צָרִיכִים לֹאמֹר אֶת הָאֱמֶת.

הַשׁוֹפֵט צָרִיךְ לְפַסֵּק לְפִי הַדִּין.

אֲסוּר לְשׁוֹפֵט לְקַבֵּל מִתְּנּוֹת אוֹ כֶּסֶף כְּדֵי לְהַחְלִיט לְטוֹבַת מִיִּשְׁהוּ [שַׁחַד].

אִם אַתֶּם קוֹרְאִים אֶת הַפֶּרֶשָׁה- נִסּוּ לְמַצֵּא אֶת הַחֻקִּים שֶׁמְדַבְּרִים עַל מִשְׁפָּט הוֹגֵן.